

THANH NIÊN MIỀN TÂY BỨT PHÁ LÀM GIÀU

* THÁI TRUNG THƯ

Bài cuối: Cần hỗ trợ nhiều mặt, giúp thanh niên lập nghiệp

Những thanh niên lập nghiệp thành công cho rằng, để ngày càng có nhiều tỉ phú trẻ, ngoài sự năng động, nhạy bén và sự nỗ lực của bản thân, thanh niên cần đẩy mạnh liên kết hỗ trợ nhau làm giàu, tập trung phát triển các mô hình kinh tế tập thể. Nhưng thực trạng thiếu vốn, trình độ nắm bắt, ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất của nhiều thanh niên còn hạn chế, những khó khăn trong việc triển khai các mô hình hợp tác xã (HTX), tổ hợp tác (THT) thanh niên... đã và đang là rào cản trên bước đường lập nghiệp của nhiều người trẻ. Nhiều thanh niên rất cần sự trợ lực kịp thời của các cấp, các ngành, các đoàn thể để vươn lên làm giàu chính đáng.

Phát triển mô hình kinh tế tập thể

Thanh niên là lực lượng lao động quan trọng, đóng góp tích cực vào công cuộc xây dựng đất nước. Từ thực tiễn đó, Trung ương Đoàn, Hội Liên hiệp Thanh niên (LHTN) Việt Nam đã triển khai phong trào thanh niên lập thân, lập nghiệp thu hút nhiều thanh niên trong cả nước tham gia tích cực. Chỉ tính từ năm 2006 đến nay, Trung ương Đoàn đã tặng Giải thưởng Lương Định Của cho 1.500 thanh niên sản xuất kinh doanh giỏi trên cả nước. Riêng tuổi trẻ TP Cần Thơ đã có 26 thanh niên vinh dự nhận được Giải thưởng này và khoảng 80 mô hình kinh tế hiệu quả, với thu nhập hàng trăm triệu đồng mỗi năm. Những điển hình thanh niên sản xuất kinh doanh giỏi là động lực góp phần cổ vũ phong trào lập nghiệp ở các địa phương, đồng thời đóng góp tích cực vào quá trình xây dựng nông thôn mới. Trong đó, việc phát triển các mô hình kinh tế tập thể như HTX, THT thanh niên... là xu thế tất yếu.

Câu lạc bộ Hoa kiểng Tân Thành, TP Cà Mau (tỉnh Cà Mau) gồm 15 thành viên, mỗi người có thu nhập trên 100 triệu đồng/năm. Ảnh: Q. THÁI

Anh Nguyễn Chí Công, Phó Bí thư Tỉnh đoàn, Chủ tịch Hội LHTN tỉnh Cà Mau, cho rằng việc tham gia các THT, HTX, thanh niên được tư vấn, hướng dẫn ứng dụng khoa học kỹ thuật, hỗ trợ đầu ra sản phẩm; nâng cao hiệu quả sản xuất, tạo ra nhiều hàng hóa, đồng thời tăng cường môi liên kết – hợp tác giữa hội viên với doanh nghiệp. Các cấp Hội LHTN tỉnh cũng đang tập trung nâng chất các HTX, THT, câu lạc bộ sản xuất kinh doanh giỏi của thanh niên. Tính đến nay, trên địa bàn tỉnh có 6 HTX, 14 THT và câu lạc bộ sản xuất kinh doanh về lĩnh vực dịch vụ thủy sản, ngành nghề truyền thống, hoa kiểng... Ủy ban Hội LHTN tỉnh cũng đã chỉ đạo mỗi cơ sở Hội thành lập một tổ hợp tác hoặc câu lạc bộ sản xuất kinh doanh của thanh niên. Có thể thấy, mô hình kinh tế tập thể đã phát huy tối đa nguồn lực tại chỗ như tay nghề, vốn đất đai, sở trường của thanh niên. Không chỉ làm giàu cho hội viên, các mô hình kinh tế tập thể còn góp phần giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập cho thanh niên.

Điển hình như Câu lạc bộ Hoa kiểng Tân Thành (xã Tân Thành, TP Cà Mau), thu hút 15 thanh niên tham gia trồng và kinh doanh hoa kiểng. Từ chỗ mỗi thành viên chỉ có vài chục cây kiểng lá (năm 2003), đến nay qui mô lên đến hàng ngàn cây kiểng có giá trị, bình quân mang về thu nhập cho mỗi thành viên trên 200 triệu đồng mỗi năm. Trương Văn Dũng, Chủ nhiệm Câu lạc bộ Hoa kiểng Tân Thành cho biết: "Ban đầu tôi chỉ trồng hoa kiểng vì yêu thích, nhưng rồi sau vài lần trưng bày hoa Tết ở chợ xã, có nhiều khách hàng đặt mua, thế là anh em trồng hoa kiểng trong xã

thành lập Câu lạc bộ để chia sẻ kinh nghiệm và có đủ hoa kiểng cung cấp cho thị trường". Hiện vườn kiểng của anh Dũng có hơn 500 cây kiểng trên 10 năm tuổi và gần 500 cây kiểng các loại ở độ tuổi khác nhau.

HTX Quốc Noãn ở ấp Trường Bình, xã Trường Thắng, huyện Thới Lai (TP Cần Thơ), không chỉ giúp thanh niên vươn lên làm giàu, mà còn góp phần vực dậy làng nghề truyền thống ở địa phương. HTX gồm 22 xã viên và khoảng 50 lao động thời vụ, sản xuất nhiều mặt hàng như: đan cân xé, làm chậu kiểng, lợp tếp, bội gà... Chỉ tính mặt hàng cân xé, hàng tháng HTX cung ứng ra thị trường từ 500 – 700 cái, với thu nhập khoảng 40 triệu đồng. Tùy theo mẫu mã, kích cỡ mà cân xé có giá thành từ 20.000- 55.000 đồng/cái... Nhờ sự liên kết chặt chẽ, sản phẩm có chất lượng cao, đầu ra ổn định, cung ứng cho thị trường trong và ngoài tỉnh. HTX cũng đã giải quyết việc làm cho hàng chục lao động nhân rỗi tại địa phương, với thu nhập trung bình 2,5 triệu đồng/tháng. Theo chị Đặng Ngọc Nương, Phó Bí thư Huyện đoàn Thới Lai, Huyện đoàn cũng thường xuyên phối hợp với các ngành tổ chức nhiều lớp dạy nghề đan lát cho thanh niên địa phương để đảm bảo sản phẩm làm ra đạt chất lượng, đáp ứng yêu cầu của khách hàng.

Gỡ khó cho thanh niên

Anh Huỳnh Minh Thức, Trưởng Ban Thanh niên nông thôn (Tỉnh đoàn Đồng Tháp), cho biết: tính đến thời điểm hiện tại, toàn tỉnh có 150 THT và 1 HTX, thu hút 1.186 đoàn viên, hội viên, thanh niên có việc làm ổn định, thường xuyên. Theo anh Thức, đối với nguồn vốn hoạt động của các tổ hợp tác, ngoài nguồn đóng góp của các tổ viên, các cấp bộ Đoàn còn vận dụng có hiệu quả nguồn vốn vay giải quyết việc làm từ Trung ương Đoàn với số vốn trên 1,2 tỉ đồng cho vay 13 dự án, thu hút trên 85 lao động. Tổ chức Đoàn còn nhận ủy thác từ Ngân hàng Chính sách xã hội với số vốn trên 405,5 tỉ đồng để hỗ trợ vốn vay cho thanh niên. Từ những nguồn vốn này đã có nhiều mô hình tổ hợp tác, HTX hoạt động hiệu quả, như: Tổ hợp tác xây dựng 167, xã Bình Hàng Trung (huyện Cao Lãnh); Tổ hợp tác máy gặt đập liên hợp xã Phú Điền (huyện Tháp Mười), Tổ hợp tác chăn nuôi bò thịt xã Tân Phú Đông (TP. Sa Đéc)... Qua đó, toàn tỉnh có 26 thanh niên nhận Giải thưởng Lương Định Của (từ 2006 – 2013), 12 thanh niên được UBND tỉnh tuyên dương "Thanh niên nông thôn tiêu biểu".

Tuy vậy, các THT đa số chỉ hoạt động trên một lĩnh vực nên mới chỉ đáp ứng một phần nhu cầu sản xuất nông nghiệp, dịch vụ tại địa phương; lợi nhuận đạt được chưa cao, thu nhập mang lại cho tổ viên còn ít; một số THT chưa xây dựng được đầy đủ các nguồn quỹ phục vụ hoạt động của tổ. Nguyên nhân là trình độ và nhận thức của thanh niên đối với kinh tế tập thể còn hạn chế; cán bộ quản lý các tổ THT thanh niên

còn hạn chế về trình độ, nhận thức, kỹ năng quản lý điều hành; hoạt động liên kết giữa THT và doanh nghiệp ở khâu đầu vào và đầu ra cho sản phẩm nông nghiệp chưa ổn định. Vì vậy, anh Thức cho rằng các ngành liên quan cần nghiên cứu, tạo cơ chế thuận lợi để hỗ trợ cho các THT, HTX hoạt động và phát triển vững mạnh.

Mô hình Tổ góp vốn bằng vàng đã giúp anh Nguyễn Văn Nhiều (xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp) và nhiều ĐVTN trong ấp cải thiện đời sống, có điều kiện phát triển kinh tế gia đình. Ảnh: PHẠM TRUNG

Thiếu vốn là một trong những trở ngại của người trẻ trong quá trình khởi nghiệp. Để gỡ khó cho thanh niên, từ năm 2011 một số cơ sở Đoàn ở Đồng Tháp đã thành lập tổ hùn vốn bằng vàng, đầu tiên là ở ấp 4, xã Mỹ Hòa (huyện Tháp Mười), với 11 thành viên. Mỗi mùa lúa, các thành viên đóng góp một chỉ vàng, mỗi năm có 1 thanh niên được nhận 1,1 lượng vàng. Nhờ hình thức góp vốn tương trợ này, các thành viên có số tiền lớn đầu tư mua đất, cải tạo ruộng, cất nhà... Trước hiệu quả của mô hình này, Chi đoàn ấp 4 đã quyết định thành lập thêm 1 tổ hùn vốn bằng vàng với 24 thành viên, mỗi mùa lúa có 2 thành viên được nhận vàng. "Chúng tôi đang dự định thành lập thêm tổ thứ ba và tăng số vàng lên để có điều kiện giúp nhau nhiều hơn. Hiện nay, mô hình đã được nhiều ấp quan tâm, tìm hiểu để nhân rộng" - anh Nguyễn Văn Nhiều, Tổ trưởng Tổ góp vốn bằng vàng, cho biết.

Nhu cầu vay vốn để đầu tư, mở rộng qui mô sản xuất rất bức thiết đối với nhiều thanh niên, thế nhưng thực tế thời gian qua nhiều thanh niên chưa tiếp cận với nguồn vốn. Nguyên nhân là do đa số thanh niên sống chung với gia đình nên nếu cha hoặc mẹ vay nguồn vốn các đoàn thể Hội Nông dân, Liên hiệp Phụ nữ giới thiệu thì thanh

niên sẽ không được vay vốn ưu đãi từ Ngân hàng chính sách xã hội. Hơn nữa, việc quy định điều kiện được vay phải là hộ nghèo, cận nghèo phần nào thu hẹp đối tượng vay vốn. Theo anh Trần Hoàng Vang, Phó Bí thư Huyện đoàn Phụng Hiệp (tỉnh Hậu Giang), toàn huyện có 94 THT thanh niên, câu lạc bộ sản xuất kinh doanh, nhưng hầu hết đều chưa tiếp cận được nguồn vốn vay nên phần nào ảnh hưởng đến hiệu quả sản xuất. Anh Nguyễn Văn Khoa, Chủ nhiệm Câu lạc bộ Chăn nuôi ấp Hòa Phụng C, xã Hòa An, huyện Phụng Hiệp, thành lập từ năm 2013, thu hút 15 thanh niên tham gia. Các thành viên nuôi nhiều loại con, như: trăn, rắn, ếch... với thu nhập mỗi năm 100 triệu đồng/thành viên. Sản phẩm của câu lạc bộ không chỉ được tiêu thụ ở các tỉnh, thành ĐBSCL, mà còn xuất bán sang Campuchia, Trung Quốc. Anh Khoa cho biết: "Một số siêu thị liên hệ đặt hàng với số lượng lớn, nhưng chúng tôi không thể đáp ứng vì để mở rộng sản xuất cần nguồn vốn khá lớn vượt quá khả năng của thanh niên".

Có thể thấy, dù còn gặp nhiều khó khăn, phong trào thanh niên lập thân, lập nghiệp của thanh niên vùng ĐBSCL đã gặt hái được những thành công đáng tự hào. Những tí phú trẻ ngày càng nhiều, những mô hình hay với thu nhập hàng trăm triệu đồng đã góp phần giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập cho thanh niên. Không chỉ nâng cao đời sống vật chất, hành trình bút phá làm giàu của những tí phú trẻ còn có tác động tích cực đến tuổi trẻ miền Tây, thôi thúc nhiều người phải đổi mới cách nghĩ, cách làm, đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, thực hiện nhiều mô hình kinh tế mới. Thành công của người trẻ đã và đang cổ vũ phong trào thanh niên lập thân, lập nghiệp trên quê hương, đồng thời khẳng định vai trò của thanh niên trong công cuộc xây dựng quê hương đất nước.